

Asia

Komission ehdotus asetusten EU 1303/2013 ja 223/2014 muuttamisesta REACT EU -välineen lisäennakoiden osalta

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio on antanut 23.3.2022 lainsäädäntöehdotuksen (COM(2022) 145 final) asetusten 1303/2013 ja 223/2014 muuttamisesta, joka koskee koheesipolitiikan ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastojen kautta kohdennetun REACT EU -rahoituksen ennakkomaksuja.

Komissio ehdottaa muutosten hyväksymistä kiireellisenä siten, että poikettaisiin kansallisille parlamenteille varatusta 8 viikon käsittelyajasta.

Ehdotus esitellään Coreperissa 30.3 ja käsitellään neuvoston rakennetoimityöryhmässä 1.4.2022. Neuvoston mandaatti ehdotuksesta on tarkoitus hyväksyä Coreperissa 6.4.2022.

Suomen kanta

Valtioneuvosto pitää tärkeänä unionin yhteisiä toimia Venäjän sotilaallisen hyökkäyksen vuoksi avun tarpeessa olevien sotapakolaisten auttamiseksi.

Valtioneuvosto korostaa, että uusia EU:n rahoitusvälineitä tai -ohjelmia tulisi perustaa vain, jos pysyvien olemassa olevien välineiden kautta ei ole niiden tavoitteet huomioiden mahdollista vastata ajankohtaisiin haasteisiin.

Valtioneuvosto voi hyväksyä komission ehdotuksen REACT EU -välineen ennakkomaksujen korottamisesta vuonna 2022. Valtioneuvosto kuitenkin korostaa tämän toimenpiteen tilapäistä ja poikkeuksellista luonnetta.

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotus on jatkoa jo hyväksytyille 2014–2020 ohjelmakauden muutoksille koheesipolitiikan rahastoihin ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastoon (FEAD). Muutoksilla edesautetaan jäsenvaltioita vastaamaan Venäjän sotilaallisen hyökkäyksen aiheuttamiin muuttoliikehaasteisiin. Komissio ehdottaa korotuksia ennakkomaksuihin, joilla etupainotettaisiin Euroopan rakenne- ja

investointirahastojen (ERI-rahastot) ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) ohjelmakauden 2014–2020 maksuja jäsenvaltioille.

Komission ehdotuksen mukaan ERI- ja FEAD-rahastojen kautta kohdennetun REACT EU -rahoituksen osalta maksettaisiin vuonna 2022 jäsenvaltioille lisäennakkoa 4 prosenttia vuonna 2021 jäsenvaltioille kohdennetusta rahoituksesta. Lisäennakkomaksut olisivat kuitenkin 34 prosenttia sellaisille jäsenvaltioille, joissa Ukrainasta 24.2 ja 23.3.2022 välisenä aikana saapuneiden henkilöiden osuus väestöstä on suurempi kuin 1 prosentti. Tällaisia maita ovat Unkari, Puola, Romania, Slovakia, Itävalta, Bulgaria, Tšekki ja Viro. Komission ehdotuksen mukaan erityisesti Ukrainan rajanaapureina sijaitseviin itäisen Euroopan maihin ja maihin, joihin ukrainalaisten muuttoliike lopullisesti suuntautuu, kohdistuu suuria muuttoliikkeeseen liittyviä haasteita. Komission ehdotus toteutettaisiin rahastojen nykyisten sääntöjen ja sovitujen määrärahasojen puitteissa.

REACT EU -välineestä kohdennetun rahoituksen ennakkomaksut ovat asetusten 1303/2013 ja 223/2014 mukaan ERI- ja FEAD-ohjelmissa 11 prosenttia. Komission ehdotus nostaisi siten ennakkomaksujen määrän kokonaisuudessaan 15 prosenttiin tai 45 prosenttiin niiden maiden osalta, joihin kohdistuva muuttoliikepaine on suurin.

Komissio ehdottaa lisäksi, että ERI-rahastojen ohjelmien osalta jäsenvaltiot raportoisivat ehdotetun asetusmuutoksen mukaisten lisäennakoiden hyödyntämisestä muuttoliikehaasteisiin vastaamiseksi ja sen vaikutuksista talouden elpymiseen lopullisen täytäntöönpanokertomuksen yhteydessä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 175 artiklan 3 kohta ja 177 artikla, tavallinen lainsäädäntömenettely (määräenemmistöpäätös).

Käsittely Euroopan parlamentissa

Odottaa ensimmäistä lukemista.

Kansallinen valmistelu

Alue- ja rakennepolitiikan EU4-jaoston kirjallinen menettely 28.–29.3.2022

Eduskuntakäsittely

Ohjelmakauden 2014–2020 rahastoja koskevien asetusmuutosten edelliset käsittelyt;

Komission esitys ERI-yleisasetuksen (EU) 1303/2013 ja FEAD-asetuksen (EU) 223/2014 muuttamisesta koheesipolitiikan toimiksi Euroopan pakolaisille (CARE): E 26/2022 vp

REACT EU -välineen perustaminen: U 25/2020 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdotuksella ei ole vaikutusta Euroopan aluekehitysrahaston, Euroopan sosiaalirahaston tai FEAD-rahaston EU:n monivuotisen rahoituskehysten vuotuisiin sitoumus- tai maksumäärärahoihin, koska lisäennakkomaksut koskevat osana elpymisvälinettä olevaa REACT EU -välinettä. Komission ehdotus merkitsisi 3,4 miljardin euron lisäystä REACT EU -välineestä maksettaviin ennakoihin vuonna 2022. Ennakot rahoitettaisiin talousarvion ulkopuolisena käyttötarkoitukseen sidottuna rahoituksena. Lisäys ennakkomaksuissa kuittaantuisi viimeistään ohjelmia suljettaessa, jolloin määrärahatarve vähenisi vastaavalla euromäärällä. Ehdotuksella ei muutettaisi REACT EU -välineen sovittua määrärahatasoa.

Komission edotuksella ei ole sisällöllistä vaikutusta Suomen ohjelmakauden 2014–2020 rakennerahasto-ohjelmiin, ml. REACT EU:n osuus, eikä siten vaikutusta ohjelmavarojen kansallisen osuuden budjetointiin. Ehdotus ei myöskään kokonaisuutena lisää Suomen maksuja EU:lle.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Eurooppa-neuvoston 24.–25.3.2022 päätelmät EUCO 1/22, kohta 6:
[...] Se [Eurooppa-neuvosto] kehottaa myös saattamaan kiireellisesti päätökseen komission viimeaikaiset ehdotukset jäsenvaltioiden tukemiseksi, jotta voidaan varmistaa, että pakolaisille ja heitä vastaanottaville osoitettava EU:n rahoitus saadaan otettua nopeasti käyttöön, ja pyytää komissiota valmistelemaan uusia ehdotuksia EU:n tuen tehostamiseksi tämän suhteen. Se kehottaa jäsenvaltioita laatimaan komission tuella valmiussuunnitelmia myös keskipitkän ja pitkän aikavälin tarpeisiin vastaamiseksi.

Asiakirjat

COM(2022) 145 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

TEM Erityisasiantuntija Martta Viitaniemi, p. 029 506 4913
TEM Neuvotteleva virkamies Petri Haapalainen p. 029 506 4922
TEM Erityisasiantuntija Eliisa Hujala p. 029 506 4949
etunimi.sukunimi@gov.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	koheesiopolitiikka, alue- ja rakennepoliitiikka TEM
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, RUOKA, SM, STM, UM, VM, VNK, VTV, YM
